

Verantwoord spel

Onze spelregels

loterie nationale
BIEN PLUS QUE JOUER

Nationale Loterij
 NIEN PLUS QUE JOUER
 6 nationale loterij
 MEER DAN SPELEN
 Nous remercions tout particulièrement les joueurs de la Loterie Nationale
 qui ont contribué à la réalisation de cette exposition
 Met speciale dank aan de spelers van de
 die deze expo mogelijk maakte

Met speciale dank aan de spelers van de Nationale Loterij
die deze expo mee tot stand brachten

Special thanks to the National Lottery players,
who helped make this exhibition happen

James Oliver: Registered Broker
 4000 W. 10th Avenue, Suite 100, Denver, CO 80202
 4000 W. 10th Avenue, Suite 100, Denver, CO 80202
 4000 W. 10th Avenue, Suite 100, Denver, CO 80202

Coordinates (lat-long) Coordinates

Committee: Center for
Diversity and Inclusion

Bibliography: Bibliography: Citation: Image:
 Index:
 Page: 1/23
 Date:

Editorial production: Joe Taylor, joe.taylor@springer.com
Text editing and translation: ...

Don't be afraid to ask for help. With the right
tools and support, you can do it.

2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030

April 1998

[illegible]

INHOUD

INLEIDING	04
SPELREGELS	
1. In België zijn kansspelen verboden	08
2. Belgen hebben een hechte band met dit populaire spel	14
3. Spelregels in het voordeel van alle Belgen	18
4. Open kaart spelen: transparantie wekt vertrouwen	22
5. Winnen kan alleen door toeval	26
6. Vastbesloten om niet iedereen te laten spelen	30
7. Geen spelen met hoog verslavingspotentieel	34
8. Limieten en controles beschermen de spelers	40
9. Spelen met het laagste risico naar voren schuiven	46
10. 400 medewerkers zetten zich in voor verantwoord spel	50
CONCLUSIE	54
ONZE 15 AANBEVELINGEN	55

INLEIDING

FORTUNA

**BRONZEN BEELD, 2004,
185 CM, DOOR DAPHNÉ
DU BARRY (ARNHEM, 1950)**

Dit beeld toont Vrouwe Fortuna, de emblematische godin van het lot en geluk in de Romeinse mythologie. Ze draagt de hoorn des overvloeds, een symbool van voorspoed. Ze is geblinddoekt om te laten zien dat ze onpartijdig en willekeurig geluk en ongeluk uitdeelt, zonder onderscheid of voorkeursbehandeling. De hoorn des overvloeds is vandaag nog altijd het logo van de Nationale Loterij.

Ons engagement steunt op

De Nationale Loterij hanteert al 90 jaar een spelmodel dat in 1441 in Brugge is bedacht: een grote groep spelers zet een bescheiden bedrag in om deel te nemen aan een openbare en transparante trekking, ten voordele van de financiering van collectieve noden. Al sinds haar oprichting investeert de Nationale Loterij 100% van haar winst in de samenleving, waarbij ze honderden goede doelen steunt.

Dankzij haar rijke ervaring is de Nationale Loterij een historische en culturele pijler van ons land. Geen enkele andere instantie is zo deskundig in het beheren van kansspelen en staat al bijna een eeuw garant voor veilige en verantwoorde spelpraktijken. **Sinds jaar en dag geven waarden zoals vertrouwen en verantwoordelijkheid richting aan onze missie, ze zitten onmiskenbaar verankerd in het DNA van de Nationale Loterij.**

Geld- en kansspelen zijn weliswaar een vrijetijdsbesteding, maar wie zich er te veel aan

tien basisregels

overgeeft, kan een verslaving ontwikkelen. **De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) erkent gokstoornissen sinds 1977 als een ziektebeeld** in haar "International Statistical Classification of Diseases" en noemt ze verslavingsstoornissen. De diagnose steunt op een aantal typische verslavingskenmerken, zoals verlies aan controle over het spel, het toekennen van een buitensporige prioriteit aan het spel ten koste van andere belangrijke activiteiten en blijven spelen ondanks de schadelijke gevolgen.

Zowel de beleidsmakers als de regulatoren hebben momenteel vooral oog voor de kansspeloperators en de financiële draagkracht van de spelers. Daarmee zitten ze op het foute spoor. **Het is immers cruciaal om gokverslaving als een echte ziekte te erkennen en na te gaan welke factoren het ontstaan**

Een verantwoord spel beleid begint vóór de lancering van een spel en loopt door tijdens en na een spel.

ervan in de hand werken. Iemand is verslaafd wanneer hij of zij niet meer correct functioneert in zijn professionele en familiale omgeving, ongeacht zijn of haar financiële draagkracht.

Niemand kan nog ontkennen dat **gokverslaving een plaag is die zich wereldwijd blijft uitbreiden en ook België treft.** Sinds de liberalisering en digitalisering van de sector van kansspelen is de schade

die deze praktijken veroorzaken, uitgegroeid tot een probleem voor de volksgezondheid. In België dateert de liberalisering van de digitale markt van 2011 en de cijfers spreken voor zich: het aantal operators neemt toe, er komt steeds meer reclame voor gokken en de ingezette bedragen stijgen pijlsnel. Bovendien is een sector waarin veel geld circuleert heel aantrekkelijk voor de criminele milieus.

INLEIDING

Overmatig of pathologisch spelgedrag voorkomen moet de hoeksteen zijn van de regulering van deze sector. Het is essentieel om het aanbod én de deelname aan spelen strikt te beperken en te omkaderen. Met het oog op het beschermen van de volksgezondheid en het bewaken van de publieke belangen moet de exploitatie van kansspelen gecontroleerd worden.

Met dit document willen we helder en transparant het beleid van de Nationale Loterij inzake verantwoord spel toelichten. Het dient ook als inspiratie voor al wie een coherent spelbeleid wil ontwikkelen. Het heeft tot doel **om te voorkomen dat er gokpraktijken ontstaan die risicovol of schadelijk zijn** voor de spelers en hun omgeving. **We willen het spelaanbod globaal minder risicovol en minder verleidelijk maken.** We moeten de spelcategorieën die collectief het meest problematisch zijn definiëren en vervolgens maatregelen voorstellen, zoals een sterkere preventie, verscherpte inzetvoorwaarden, hogere belastingen en een beperking van of zelfs een verbod op agressieve commerciële praktijken.

De Nationale Loterij is een van de strengste loterijen in Europa inzake spelersbescherming.

We zijn trots op ons verantwoord-spelbeleid, want het garandeert dat onze spelers en de hele Belgische bevolking ouder dan 18 jaar volkomen veilig en in het volste vertrouwen kunnen spelen bij de Nationale Loterij. **Preventie is het sleutelwoord van ons beleid.**

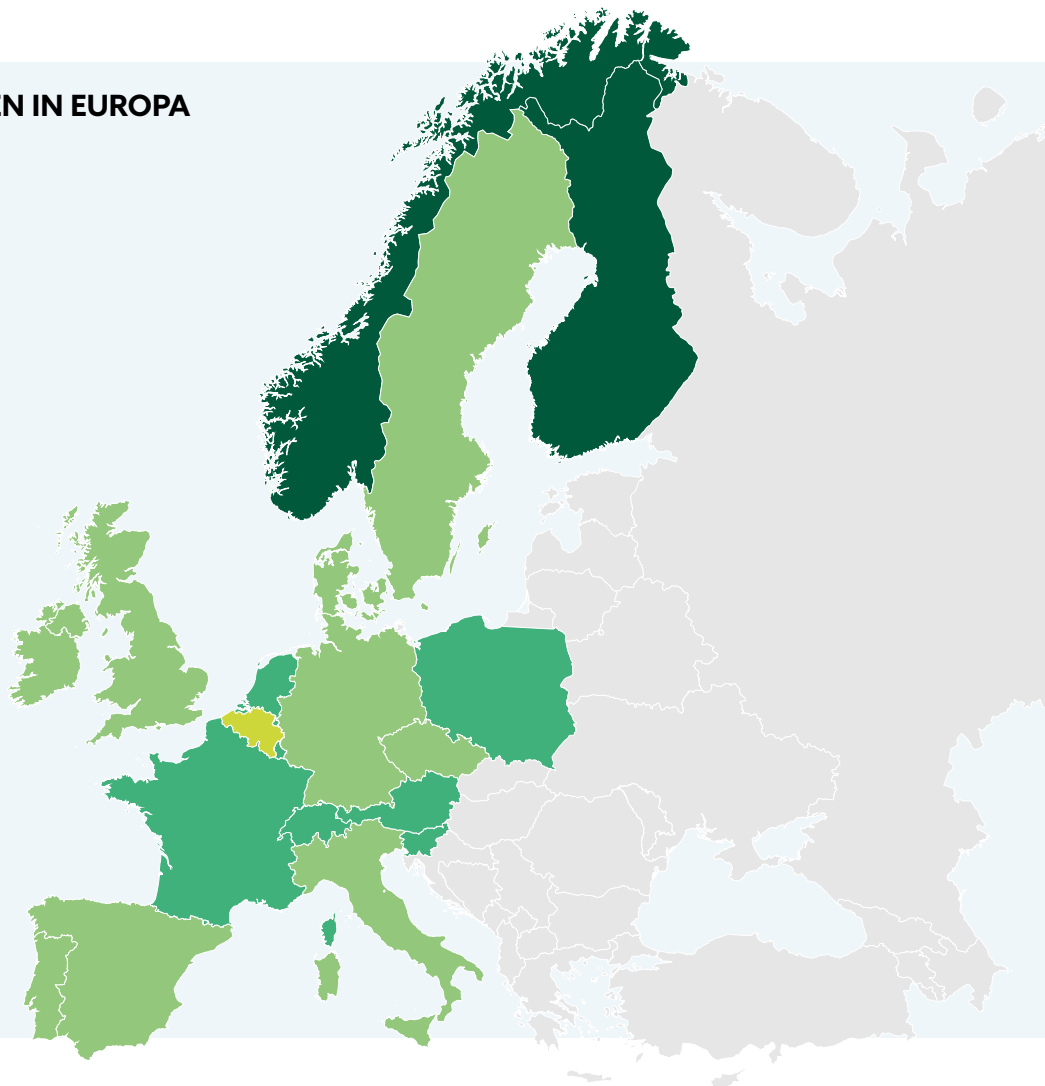
Als de Nationale Loterij een limiet vaststelt, is die limiet absoluut. Ze geldt voor iedereen en kan nooit worden gewijzigd. Ons verantwoord spelbeleid begint voordat een spel wordt gelanceerd en gaat

door tijdens het spel en daarna. **Ons engagement is gebaseerd op tien fundamentele regels die in dit document worden beschreven.**

Deze regels zorgen ervoor dat spelplezier en veiligheid altijd samengaan. Ze maken van de Nationale Loterij een van de strengste loterijen in Europa inzake spelersbescherming en preventie van overmatig gokgedrag. Dit is op zijn minst een opmerkelijke vaststelling, want de Nationale Loterij is actief in een land met een van de meest tolerante wetgevingen voor kansspelen in Europa.

REGULERING VAN KANSSPELEN IN EUROPA

- België
- Strikte regulering en monopolie
- Strikte regulering en mix monopolie/licenties
- Strikte regulering en open markt

IN BELGIË ZIJN KANSSPELEN VERBODEN

Loterijen en kansspelen zijn in België verboden. Dit eeuwenoude verbod is ingevoerd om de bevolking te beschermen tegen gokverslaving en de openbare orde te vrijwaren. Kansspelen worden immers vaak in verband gebracht met criminaliteit, witwassen van geld, buitensporige schulden en chantage.

In België bestaat er dus geen “vrije markt” voor loterijen en kansspelen. Een terechte situatie, zo blijkt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Het vrije verkeer van goederen en diensten geldt immers niet automatisch. Elke lidstaat mag bovendien zelf zijn sector van loterijen en kansspelen reguleren om zijn bevolking te beschermen door beperkingen op te leggen die in verhouding staan tot de risico's die verbonden zijn aan de verschillende soorten spelen.

Dit principiële verbod houdt in dat loterijen en kansspelen alleen mogen worden aangeboden

als de wet ze uitdrukkelijk toestaat en alleen op de manier en onder de voorwaarden die de wet oplegt.

Tombola's en loterijen bestaan in ons land al sinds 1441, toen in Brugge de eerste moderne loterij werd georganiseerd. Hoewel de elite soms neerkeek op dit spel, dat meer met toeval dan verdienste te maken had, valt niet te ontkennen dat ze als mecenasen *avant la lettre* sterk bijdroegen tot de gemeenschapsvorming. Gokverslaving was in die tijd geen maatschappelijk probleem.

In België bepalen drie wetten onder welke voorwaarden loterijen en kansspelen mogen worden aangeboden.

De wet van 1851 bepaalt onder welke voorwaarden verenigingen lokale of bovenlokale tombola's mogen organiseren. Een tombola is volgens deze wet een loterij waarbij winnaars alleen prijzen in natura kunnen winnen en waarbij die prijzen een beperkte waarde hebben.

SPELREGELS

In 1934 besloot de regering om haar eigen loterij te organiseren: de Koloniale Loterij, die intussen Nationale Loterij heet. Een gelijkaardige trend was zichtbaar in onze buurlanden.

De Nationale Loterij heeft het monopolie op openbare loterijen. Sinds 1934 worden alle loterijspelen vooraf door een wet goedgekeurd. De regering reguleert ze met een beheerscontract, koninklijke besluiten en strak toezicht. Alle opbrengsten van deze loterijen vloeien terug naar goede doelen.

Helaas is de kansspelmarkt in de loop der jaren veranderd, wat uiteindelijk leidde tot de **opening van de markt**. Sinds de wet van 1999 kunnen ook andere (private) operatoren een licentie krijgen voor allerlei soorten kansspelen. Er zijn specifieke licenties in het leven geroepen voor alle soorten kansspelen, zoals casinospelen, speelhallen, wedkantoren, enz. Zo werd een illegaal aanbod geregulariseerd (casino's waren weliswaar illegaal, maar werden expliciet geduld

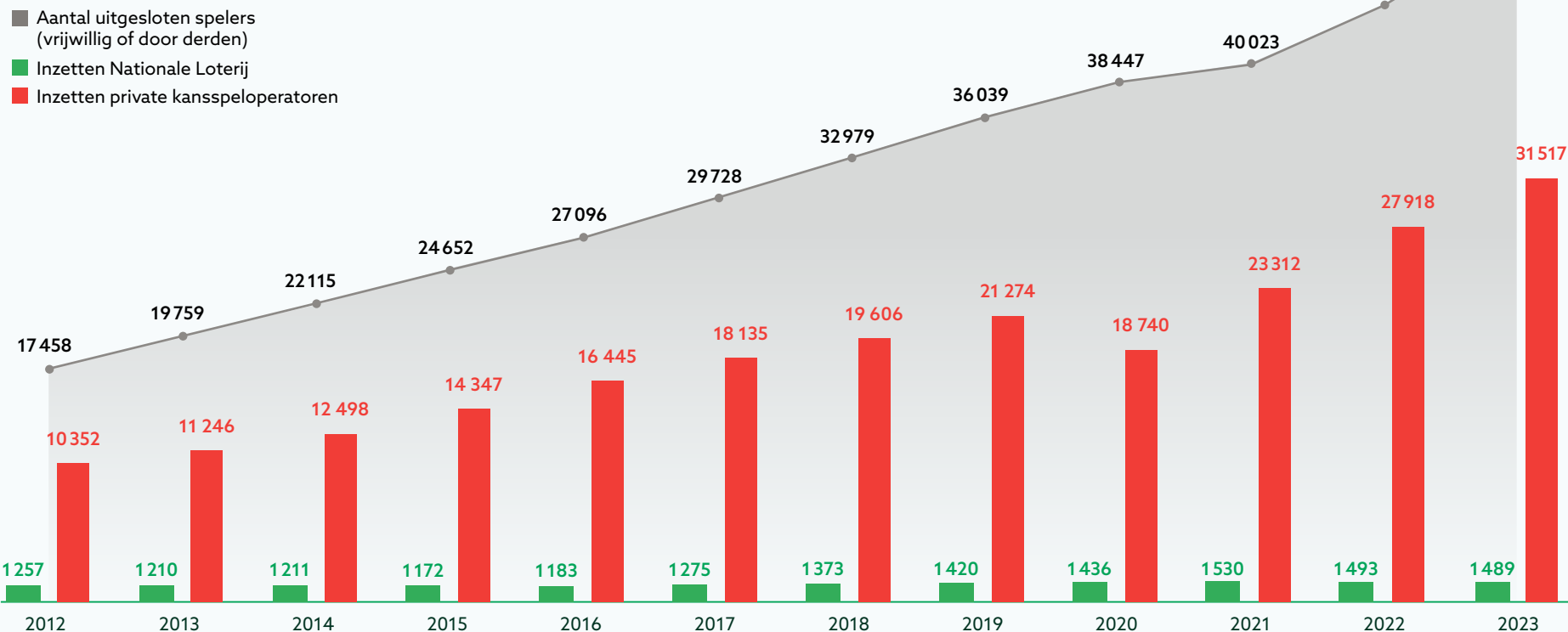
De gemiddelde inzet per spel bedraagt bij de Nationale Loterij minder dan 5 euro, omdat wij ons engageren voor een verantwoord spel.

door de gerechtelijke autoriteiten van het land), waarna dat aanbod zich snel ontwikkelde. In 2010 maakte een wet het mogelijk om spelen die tot dan toe alleen in de fysieke wereld bestonden, ook op het internet aan te bieden. Ons land evolueerde in dit opzicht beduidend sneller en minder doordacht dan onze buurlanden. Omdat er veel licenties worden toegekend, regels rond de exploitatievoorwaarden van die online spelen ontbreken en de operatoren niet in onze lokale structuren zijn geïntegreerd, groeide het aanbod van kansspelen in ons land exponentieel en is er een overaanbod, met alle gevolgen van dien inzake gokverslaving en andere ongewenste effecten.

Hierdoor is het evenwicht tussen enerzijds de vrijheid om te spelen en anderzijds de bescherming van de consument verbroken. Dit blijkt duidelijk uit het hoge aantal spelers met een gokverbod, meestal omdat ze een verslaving hebben ontwikkeld of aan het ontwikkelen zijn. Tussen 2012 en 2023 steeg hun aantal met 154%.

EXPONENTIËLE MARKTGROEI (IN MILJOENEN EURO'S)

Verband tussen de groei van de inzetten en het aantal spelers dat vrijwillig of door derden wordt uitgesloten.

SPELREGELS

Dit komt overeen met de evolutie van de inzetten bij private operatoren, die in dezelfde periode met 169% toenamen. Het contrast met de inzetten bij de Nationale Loterij is groot: de afgelopen tien jaar stegen ze slechts met 18%, inclusief inflatie.

In 2023 boekte de Nationale Loterij een omzet van 1,489 miljard euro. Dat lijkt veel, maar het bedrag verbleekt bij de totale jaarlijkse uitgaven aan alle kansspelen in ons land. Volgens de gegevens

Sinds 2010 is er een duidelijke correlatie tussen het aantal geregistreeerde pathologische gokkers en de groei van de gokmarkt door particuliere exploitanten.

van de Kansspelcommissie ging het in 2023 om meer dan 31 miljard euro. In tegenstelling tot de commerciële praktijken van private kansspeloperatoren die met het oog op het maximaliseren van hun winst spelers aansporen om steeds meer geld in te zetten, geeft de Nationale Loterij de voorkeur aan een duurzame en gematigde groei. Wij moedigen onze spelers niet aan om hun speluitgaven te verhogen.

BUITENSPEL

De voorbije tien jaar groeiden de inzetten bij de Nationale Loterij op bescheiden en duurzame wijze. De omzet van de Nationale Loterij is momenteel vrij stabiel en schommelt rond 1,5 miljard euro.

Daar staat tegenover dat de uitgaven en inzetten in de kansspelsector, met inbegrip van de sportweddenschappen, speelhallen en casino's, de laatste jaren exponentieel zijn toegenomen. In 2023 bedroegen **de inzetten in de privésector** meer dan 31 miljard. Dit enorme bedrag komt vrijwel **overeen met het begrotingstekort van alle Belgische regeringen samen in 2024.**

DE ESSENTIE

De Nationale Loterij biedt de Belgen al 90 jaar kansspelen aan in een eerlijk en verantwoord kader. Zo draagt ze bij tot het algemeen welzijn en voorkomt ze gokverslaving en kansspelgerelateerde criminaliteit. Vóór de markt werd vrijgemaakt, was er vrijwel geen sprake van gokverslaving, dankzij een strenge reglementering en een gematigd aanbod. De vrijmaking van de markt heeft het aanbod van kansspelen drastisch doen toenemen. Ze worden bovendien vaak aangeboden door buitenlandse bedrijven die hun winsten niet laten terugvloeien naar de samenleving. Zo raakt het evenwicht verstoord en stijgt het aantal pathologische gokkers alarmerend snel. Het is dan ook cruciaal om consumentenbescherming en verslavingspreventie nu weer centraal te stellen in het kansspelbeleid.

BELGEN HEBBEN EEN HECHTE BAND MET DIT POPULAIRE SPEL

De Nationale Loterij is een openbare instelling onder regeringstoezicht die elke Belgische meerderjarige zijn geluk laat beproeven met een bescheiden inzet. En zo zal het altijd blijven dankzij onze verantwoorde en ethische benadering van onze spelen, waarbij we waken over het welzijn van onze spelers.

We zullen er nooit naar streven om onze inkomsten of winst te vergroten en al zeker niet om geld te verdienen aan mensen met een aanleg voor gokverslaving. Onze focus ligt steeds meer op de bijdrage die onze spelers leveren aan een betere wereld dan op een belofte van plotse rijkdom. Alle niet als spelwinst uitgekeerde inkomsten vloeien immers terug naar de Belgische samenleving door de ondersteuning van verschillende maatschappelijke organisaties en projecten van algemeen belang die rechtstreeks of onrechtstreeks het verschil maken in het leven van elke Belg.

De deelname aan onze spelen weerspiegelt de Belgische samenleving in al haar diversiteit.

In die context verbinden we ons ertoe om alle spelers een transparante en veilige spelervaring te bieden. Onze spelen zijn fysiek toegankelijk in duizenden verkooppunten in het hele land of online na een identiteitscontrole.

Omdat we erop toezien dat alle online spelers zich identificeren en registreren, ontraden we actief illegale activiteiten zoals witwassen en fraude en garanderen we dat elke Belg trots kan zijn op zijn loterij.

De spelen van de Nationale Loterij weerspiegelen de Belgische samenleving in al haar diversiteit en zijn zeker niet voorbehouden aan een specifieke bevolkingsgroep. Alle Belgen wagen graag hun kans bij de Nationale Loterij, ongeacht hun sociaal-economisch profiel, de taal die ze spreken of hun woonplaats.

SPELREGELS

Bij onze loterijspelen maakt elke speler evenveel kans om te winnen, zijn of haar status of inkomen spelen daarbij geen rol. Maar met de eerder kleine winstkansen beschouwt iedereen het als een spel en niet als een kans om zich te verrijken of als een slimme belegging.

De Nationale Loterij geeft haar spelers altijd een uitgebreid en realistisch overzicht van hun winstkansen. We voeren steeds een eerlijke en transparante communicatie en onze diverse initiatieven om de spelers te informeren weerspiegelen het belang dat we hechten aan verantwoord spel en consumentenbescherming.

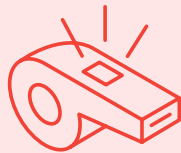
Iedereen weet dat de kans dat je de Nationale Loterij wint vrij klein is.

Onze producten verkopen beter of doen het beter in periodes van economische voorspoed, wanneer de consumenten over extra inkomen beschikken en bereid zijn om geld uit te geven aan minder essentiële aankopen.

Maar in periodes van recessie, wanneer er economische onzekerheid heerst en mensen de hand op de knip houden, daalt de verkoop van onze producten. Dit procyclische consumptiegedrag wijst erop dat

de spelers onze producten bekijken als een leuk tijdverdrijf eerder dan als een noodzaak of een stabiele belegging.

BUITENSPEL

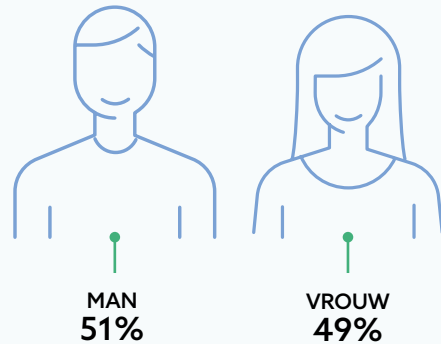

Het bedrijfsmodel dat private kansspeloperators hanteren, verschilt grondig van dat van een nationale loterij. Zij halen 90% van hun inkomsten bij 10% van hun spelers en vaak is dat de meest kwetsbare groep.

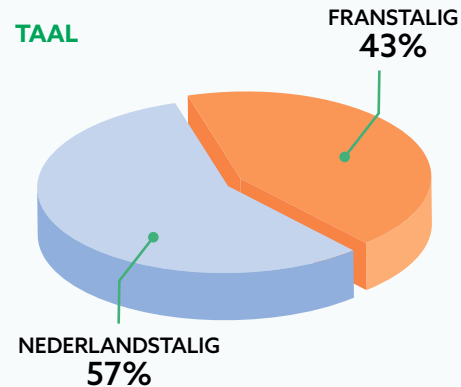
Ze selecteren deze zogeheten "VIP-spelers" in hun database en proberen een persoonlijke relatie met hen aan te gaan. Ze krijgen een VIP-beheerder toegewezen die hen een persoonlijke service biedt. Hij overstelpt hen met bonussen en cadeautjes, zodat ze blijven spelen en hun inzet voortdurend verhogen. Problematisch, risicovol gokgedrag wordt dus niet afgeremd, maar integendeel aangemoedigd.

SOCIAAL-DEMOGRAFISCH PROFIEL VAN NATIONALE LOTERIJSPELERS

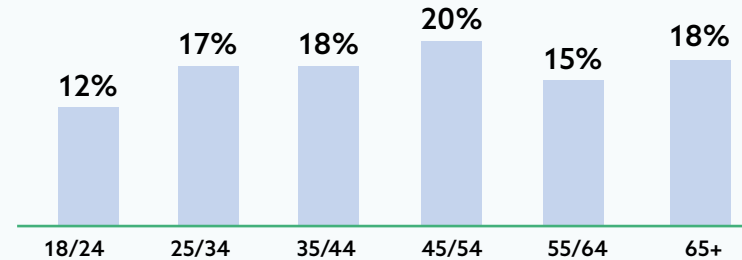
GESLACHT

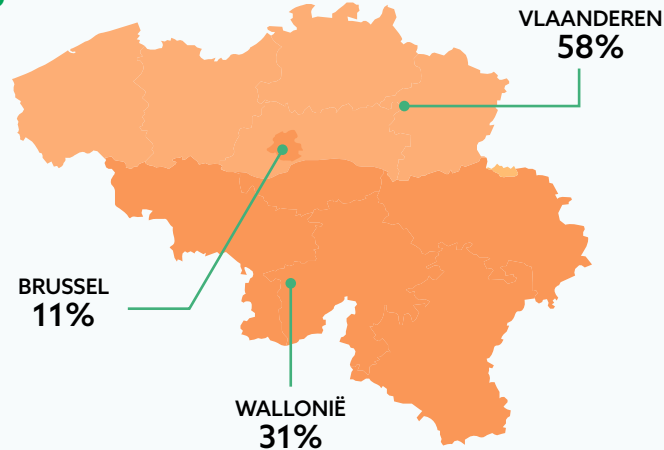
TAAL

LEEFTIJD

REGIO

DE ESSENTIE

Het spelmodel van de Nationale Loterij is afgestemd op de hele meerderjarige Belgische bevolking in al haar diversiteit.

Elke speler geeft per spel gemiddeld ongeveer 5 euro uit. Het resultaat van ons streven naar bescheiden inzetten en het uitvoeren van een verantwoord spelbeleid.

In onzekere tijden of bij een recessie spelen onze spelers minder vaak, maar als de economie boomt, zijn ze geneigd om vaker deel te nemen. Dit procyclische model is het gevolg van onze evenwichtige aanpak om spelers te beschermen en hen toegankelijk spelplezier te bieden.

SPELREGELS IN HET VOORDEEL VAN ALLE BELGEN

Wie het meest te winnen heeft bij de spelen van de Nationale Loterij? Ongetwijfeld onze samenleving. Wat we niet als spelwinst uitkeren, vloeit rechtstreeks terug naar de samenleving. Elk jaar opnieuw steunen we duizenden projecten met een maatschappelijk belang. Op die manier is elke Belg een aandeelhouder van de Nationale Loterij. Onze winnaars zijn solidair: ze zijn trots dat ze hun winst via allerlei goede doelen delen met de samenleving. Hun collectieve vrijgevigheid versterkt de sociale rol van de Loterij, die ervoor zorgt dat elke inzet ook een belangrijke bijdrage aan het collectieve welzijn levert.

De missie van de Nationale Loterij is duidelijk: ze wil bijdragen tot het algemeen welzijn van alle Belgen door goede doelen en projecten te ondersteunen die het positieve verschil maken in de Belgische samenleving. **Terwijl de winsten van private speloperatoren vaak naar het buitenland wegvloeien, ziet de Nationale Loterij erop toe dat haar inkomsten in België worden geïnvesteerd en ondersteunt ze het Belgisch weefsel.**

Zo injecteren we ieder jaar honderden miljoenen euro's in de samenleving. En hoewel we in de praktijk geen monopolie hebben op de kansspelmarkt betalen we elk jaar een monopolierente van 145 miljoen euro aan de Belgische staat.

Bovenop de monopolierente **schenkt de Nationale Loterij meer dan 200 miljoen euro aan een groot aantal impactvolle goede doelen in België**, van humanitaire en milieuprojecten

tot cultuur- en sportpromotie. Dankzij ons winstdelingsmodel kunnen we belangrijke initiatieven steunen, zoals ontwikkelingssamenwerking en natuurbehoud. We spelen ook een cruciale rol in het sociale en economische weefsel van het land, door dag na dag honderden verenigingen te steunen die actief zijn op het gebied van cultuur, sport en armoedebestrijding.

**We steunen honderden
wijkprojecten en versterken
zo de sociale cohesie en de
samenleving in haar geheel.**

Zo steunen we actief meer dan dertig sportfederaties, Olympische en Paralympische atleten. We geven ook kansen aan jong talent in de sport- en cultuurwereld.

We werken samen met talrijke organisaties van openbaar nut, zoals het Rode Kruis, het Antigifcentrum, Child Focus, het Centrum voor Gelijke Kansen en Dokters van de Wereld. We leveren ook een bijdrage aan de tijdelijke huisvesting van honderden

kwetsbare gezinnen en bevorderen de werking van musea, operagezelschappen, orkesten en diverse andere kunstencentra. Door de steun die we verlenen aan honderden wijkprojecten versterken we de sociale cohesie en de samenleving. Hieruit blijkt nogmaals dat we door onze gediversifieerde inzet een aanzienlijke impact hebben op de hele Belgische samenleving.

SPELREGELS

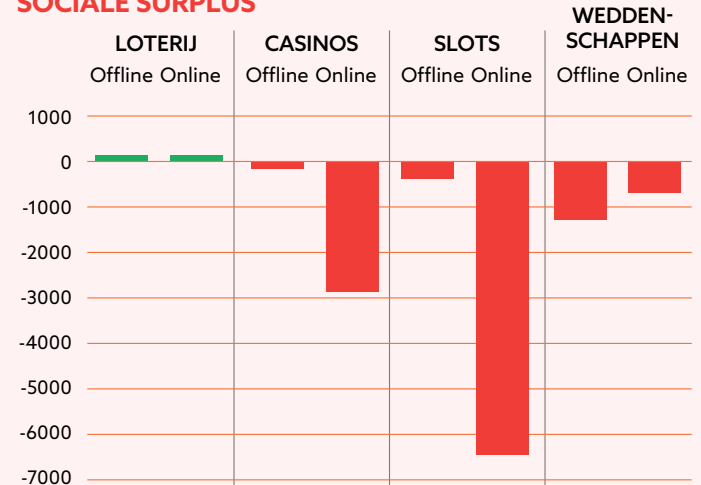
SOCIALE IMPACT VAN DE KANSSPELMARKT

Evaluatie van baten en kosten voor de samenleving in 2023 (in miljoenen euros)

STANDAARDSCENARIO

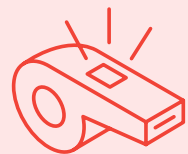
	Consumptie surplus	producenten surplus	Overheids surplus	Sociaal surplus
LOTERIJ				
Offline	-235	106	258	129
Online	5	40	97	142
CASINOS				
Offline	-202	37	47	-117
Online	-3058	169	42	-2848
SLOTS				
Offline	-456	59	43	-354
Online	-6523	94	23	-6406
WEDDENSCHAPPEN				
Offline	-1286	67	24	-1196
Online	-799	94	23	-682

SOCIALE SURPLUS

PGSI drempel = 3 | Elasticiteit van de vraag = 1,25 | Elasticiteit van het aanbod = 1,00

BUITENSPEL

Uit een studie die de Universiteit van Rijsel in 2024 uitvoerde (The social value of gambling: surplus estimates by gambling types for Belgium) blijkt dat loterijen een positieve sociale meerwaarde opleveren, kansspelen zorgen daarentegen voor een maatschappelijk tekort. Een duidelijk verschil!

Deze studie bewijst dat de hoge sociale kosten van gokken zwaarder doorwegen dan de economische voordelen ervan, terwijl loterijspelen net een positieve nettowinst opleveren.

De grafiek hiernaast toont de resultaten van een studie uit 2023 over de maatschappelijke impact van kansspelen in België. De studie meet het maatschappelijk surplus dan wel het maatschappelijke tekort van de verschillende soorten kansspelen.

Er is bijzondere aandacht voor de impact van verslavende spelen, waarbij de schade die problematische spelers ondervinden als een negatieve meerwaarde wordt geboekt.

De grafiek laat zien dat alleen producten van de Nationale Loterij een positieve sociale meerwaarde opleveren. Hieruit blijkt hoe belangrijk een strikte regulering en preventie zijn voor de meest kwetsbare spelerscategorieën.

Elk jaar steunen we honderden evenementen en duizenden organisaties.

Door ons uitsluitend op de Belgische markt te richten en in te spelen op de wensen van de Belgen, zorgen we ervoor dat de winst die de spelen van de Nationale Loterij volledige opleveren, opnieuw in de Belgische samenleving wordt geïnvesteerd. Deze strategische aanpak versterkt niet alleen de banden tussen de Nationale Loterij, onze spelers en de goede doelen die we steunen, maar voedt ook een diep gevoel van solidariteit in de gemeenschap. Door collectief welzijn boven individuele winst te plaatsen, verschilt ons model duidelijk van dat van veel private operatoren.

Bij de Nationale Loterij vloeit van elke inzet van 4 euro 1 euro terug naar de Belgische samenleving. Deze verhouding is fundamenteel verschillend bij de private operatoren, die slechts 1 euro op een inzet van 200 euro aan de samenleving terugbetalen. Het maatschappelijk rendement van de spelen van de Nationale Loterij ligt dus vijftig keer hoger dan bij de private operatoren.

DE ESSENTIE

De Nationale Loterij laat haar winst terugvloeien naar de samenleving door sociale, culturele, en milieuprojecten te steunen. Ze investeert honderden miljoenen euro's in heel België en draagt zo in ruime mate bij tot het algemeen welzijn.

Omdat ze garandeert dat haar winst voor 100% terugvloeit, heeft ze een aanzienlijke en blijvende impact op de Belgische samenleving. Van elke vier euro die onze spelers inzetten, vloeit bij de Nationale Loterij één euro terug naar de Belgische samenleving.

OPEN KAART SPELEN: TRANSPARANTIE WEKT VERTROUWEN

“Open kaart spelen” is niet zomaar een uitdrukking, maar het fundament zelf van het vertrouwen tussen de Nationale Loterij en haar spelers, de samenleving en de regulatoren. Dit beleid staat centraal in onze ethische aanpak en we leveren voortdurende inspanningen voor een transparant en verantwoord spelaanbod dat iedereen ten goede komt.

Door maximaal in te zetten op transparantie versterkt de Nationale Loterij haar reputatie. Haar keuze voor ethische praktijken die de samenleving ten goede komen, geeft alle betrokkenen, inclusief de spelers en het publiek, de kans om onze integriteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid te verifiëren.

Transparant ten opzichte van onze spelers

Al onze spelen worden gereguleerd door Koninklijke Besluiten en hebben een gedetailleerd beschreven lotenplan. Elk lotenplan vermeldt duidelijk de winstkansen en mogelijke bedragen, zodat elke speler begrijpt wat er op het spel staat vóór hij deelneemt.

Vlot toegankelijke en duidelijke spelregels vinden we heel belangrijk, voor elk spel. **We stellen de spelregels ter beschikking in de taal van de speler om zeker te zijn dat de spelvoorwaarden voor iedereen helder zijn.** Spelers hebben online toegang tot hun spelgeschiedenis en eerdere uitgaven. We geloven in een proactieve aanpak om verantwoord spelplezier te bevorderen. Zo bevestigen we elke speldeelname met een e-mail.

Bovendien voldoen onze promotiecampagnes aan strikte ethiek- en reclameregels om te vermijden dat er misleidende boodschappen zouden worden verspreid. We besteden veel zorg aan onze communicatie en benadrukken steeds dat onze spelen uitsluitend op het toeval zijn gebaseerd. We vermijden daarbij elke suggestie dat handigheid of persoonlijke capaciteiten van de spelers hun succes zouden kunnen beïnvloeden.

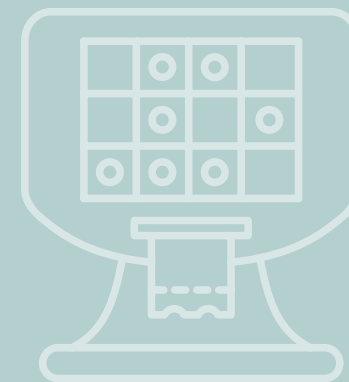
Dat we transparantie belangrijk vinden, blijkt ook uit de manier waarop we onze trekkingen organiseren en willekeurige-getallengeneratoren gebruiken.

Trekkingen vinden plaats in het openbaar of staan onder toezicht van onafhankelijke waarnemers. De trekkingen en willekeurige-getallengeneratoren moeten steeds voldoen aan strenge normen om de integriteit ervan te garanderen. Door deze aanpak zijn de resultaten altijd het gevolg van puur toeval, zonder enige manipulatie. Zo versterken we het vertrouwen in de transparantie en eerlijkheid van onze activiteiten.

Transparant ten opzichte van samenleving en regulator

- **Transparantie over onze financiële en commerciële resultaten.** We communiceren periodiek en duidelijk over onze financiële en commerciële resultaten. Daarbij geven we ook informatie over onze inkomsten, winst en operationele uitgaven. Voor totale transparantie over ons financieel beheer kan ook het publiek deze gegevens raadplegen.
- **Transparantie over onze spelen en de bijbehorende risico's.** We beschrijven volledig elk spel dat we aanbieden en geven ook de scores van de risicobeoordelingen die met onafhankelijke externe tools zijn uitgevoerd.

- **Transparantie over de inzetten.** We publiceren gedetailleerde informatie over de bedragen die bij elk spel worden ingezet, inclusief de gemiddelde, minimum- en maximuminzet. Ook de spelfrequentie komt aan bod. Dat geeft de mogelijkheid om de evolutie van het spelgedrag op te volgen.
- **Transparantie over spelersprofielen, uitgaven en spelgedrag.** We analyseren de demografische en gedragsgegevens van onze spelers en delen ze met de overheid. Zo kunnen we onze strategieën aanpassen om verantwoord spel te bevorderen.
- **Transparantie over de teruggave aan de samenleving.** We leggen duidelijk uit hoe we de winsten uitkeren aan onze winnaars en hoe we onze inkomsten herverdelen. Met onze winst financieren we op twee manieren maatschappelijke initiatieven: via de monopolievergoeding en door maatschappelijke, culturele en sportprojecten te steunen. We rapporteren over deze ondersteuning om aan te tonen dat we een positieve bijdrage willen leveren aan de maatschappij.

SPELREGELS

ONS MODEL

SPELERS

- Een zeer breed doelpubliek: alle meerderjarige Belgen
- Eenvoudige spelen
- **Broadcasting distributie:** uitgebreid retail & digitaal ecosysteem
- Bescheiden inzetten

Inzetten

€1 489 miljoen

€4,9 gemiddelde inzet, vermenigvuldigd met **301 miljoen** spelmomenten

WINNAARS

- Regels zijn gekend en transparante processen
- Resultaten worden bepaald door toeval, zowel voor de speler als voor het bedrijf

winst

€1 078 miljoen

€10 gemiddelde winst, vermenigvuldigd met **104 miljoen** winnaars

SAMENLEVING

Het doelpubliek van de goede doelen: ALLE Belgen

Monopolierente: **€135 miljoen + €10 miljoen**
Goede doelen: **€200 miljoen**

BUITENSPEL

Kansspeloperators zijn in België verplicht om hun gegevens aan de Kansspelcommissie te bezorgen.

Dat lijkt op het eerste gezicht een goede regel, maar in werkelijkheid zijn de mee te delen cijfers zeer beperkt en aanzienlijk verouderd bij publicatie. Terwijl in onze buurlanden de nationale regulatoren elk kwartaal kansspelgegevens publiceren, lijkt België inzake transparantie achterop te hinken. Het is cruciaal dat België die achterstand inloopt. De regulering van de sector heeft nood aan veel meer transparantie. Een beleid dat niet gebaseerd is op objectieve gegevens zal altijd duister lobbywerk blijven.

Het Rekenhof controleert al deze elementen om na te gaan of de Nationale Loterij alle normen volledig naleeft. Het doet dat samen met de regeringsleden die deel uitmaken van de Raad van Bestuur, de regeringscommissarissen en de Hoge Raad voor Ethiek van de Loterij- en Kansspelen.

Dit strikte toezichtstelsysteem garandeert een transparant en efficiënt bestuur, versterkt het vertrouwen van het publiek in onze activiteiten en gaat na of de principes van verantwoord spel steeds worden toegepast.

Voor de regulering van kansspelen is het cruciaal dat de wetgever uitgaat van de feiten ("evidence-based regulation"). Om beleidsmaatregelen te nemen en de sector te reguleren moet hij steunen op concrete en verifieerbare feiten, zodat de genomen

We vinden het heel belangrijk dat de regels van elk spel makkelijk toegankelijk en duidelijk zijn.

maatregelen efficiënt zijn en in verhouding staan tot de geobserveerde risico's.

Dit is een heel andere aanpak dan lobbypraktijken en achterkamertjespolitiek bij besluitvormers. Omdat in de goksector kolossale bedragen circuleren, zijn beleidsmakers bovendien kwetsbaar voor allerlei vormen van misbruik en corruptie en ook daar moet rekening mee worden gehouden.

Het is dus essentieel dat politieke beslissingsnemers over transparante gegevens beschikken om de dynamiek en de gevolgen van hun acties te begrijpen. Zonder duidelijk inzicht dat steunt op robuuste cijfers riskeren beleidsmakers dat ze de problemen die ze willen oplossen niet efficiënt kunnen benaderen, zodat hun doelstellingen – spelers beschermen en de openbare orde handhaven – buiten bereik blijven.

DE ESSENTIE

Bij de Nationale Loterij staat transparantie centraal bij alles wat we doen voor de spelers, de samenleving en de regulatoren, als garantie voor onze ethische en verantwoordelijke werking.

Elk aspect van onze activiteiten, van openbare trekkingen tot promotiecampagnes, is transparant en we publiceren onze financiële resultaten en spelregels op een manier die voor iedereen duidelijk is.

Door enerzijds bij te dragen tot allerlei maatschappelijke initiatieven en zich anderzijds te laten controleren door onafhankelijke instanties, versterkt de Nationale Loterij het vertrouwen bij het publiek en bevordert ze verantwoord spel.

WINNEN KAN ALLEEN DOOR TOEVAL

Het basisprincipe van loterijen is eenvoudig: toeval. De toevalsfactor is bepalend voor elke lottrekking, zodat winst met absolute onpartijdigheid wordt toegekend. Het toeval is in zekere zin de voorwaarde voor gelijkheid, aangezien elke deelnemer evenveel kans maakt op de overwinning.

Toeval vloeit niet voort uit chaos, maar is eerder de uitdrukking van een wiskundige complexiteit die het menselijke begrip te boven gaat. Dit willekeurige mechanisme garandeert dat het resultaat van elke trekking vrij is van menselijke beïnvloeding, zodat de integriteit van onze spelen gevrijwaard blijft.

Aangezien het resultaat onvoorspelbaar is, staan alle deelnemers op gelijke voet, zonder onderscheid naar sociale status, cultuur of invloed. Een loterijbiljet is zo ook een toegangsticket tot een gedeelde droom.

In het oude Griekenland speelde het principe van de lottrekking een cruciale rol in de politiek.

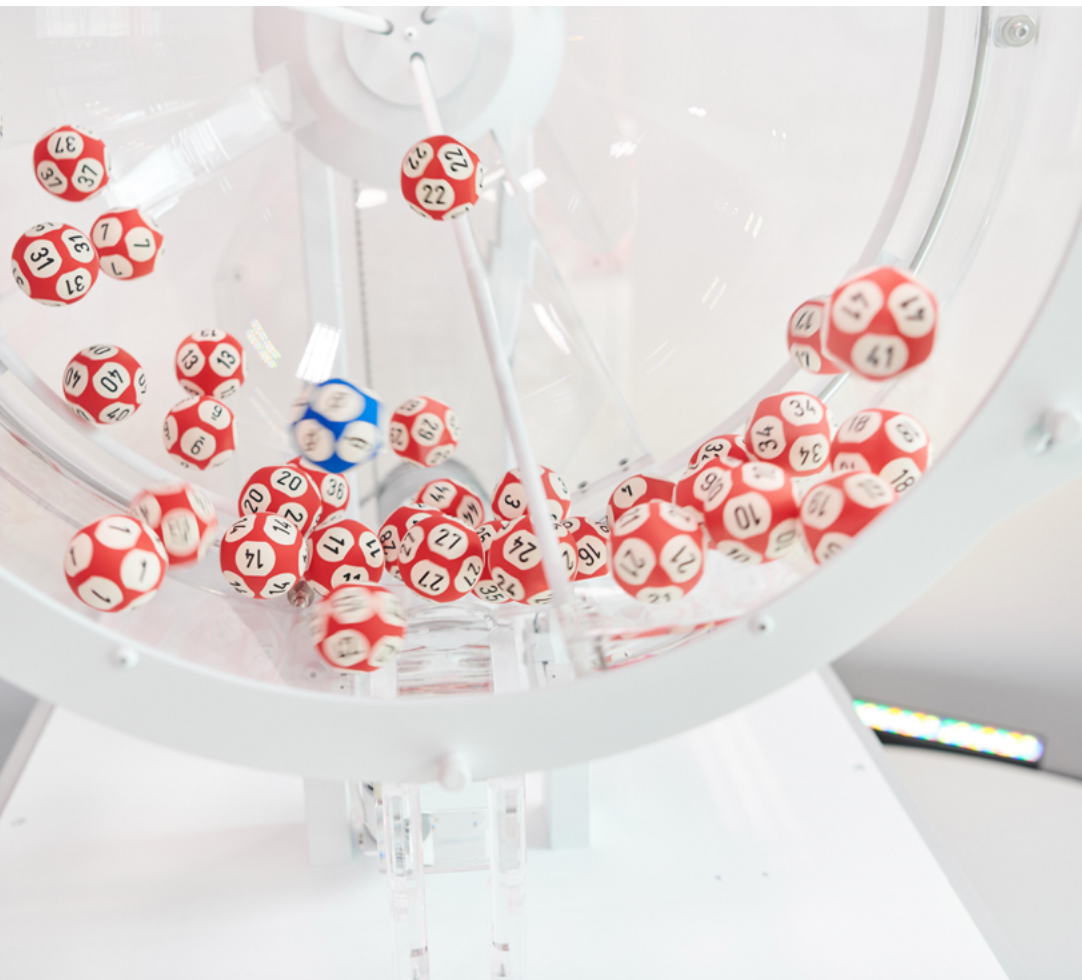
In het oude Griekenland speelde het principe van de lottrekking een cruciale rol in de politiek. Athene duidde magistraten en leden van de volksvertegenwoordiging door lottrekking aan. Deze zogeheten "isonomie"-praktijk vertrouwde op het toeval om leiders te kiezen, zodat persoonlijke beïnvloeding werd beperkt en er een regelmatige en democratische roulatie in de openbare ambten plaatsvond. Dit was een

garantie voor meer gelijkheid in de samenleving.

Zelfs bij grote sportwedstrijden zoals de Olympische Spelen staat het toeval borg voor gelijkheid. De volgorde

waarin atleten aantreden of de groepen waarin ze worden ingedeeld, worden door het lot bepaald. Zo verlopen wedstrijden eerlijk en onpartijdig. Dit procedé garandeert dat succes en uitkomst niet afhankelijk zijn van structurele voordelen of externe beïnvloeding.

Het toeval is weliswaar het basisprincipe van onze werking, maar we moeten de essentie ervan ook aan de spelers bijbrengen. Pas als ze weten hoe groot de rol van willekeur is, zullen ze de illusies van miraculeuze strategieën en occulte invloeden achter zich kunnen laten.

Geen enkele deelnemer mag bij het spelen de illusie hebben dat hij de resultaten op één of andere manier zou kunnen beïnvloeden.

De toevalsmechanismen (trekkingsmachines of willekeurige-getallengeneratoren) moeten zelf ook transparant zijn. Regelmatige audits door onafhankelijke partijen garanderen de integriteit ervan en nemen elke twijfel over mogelijke manipulatie weg. Die transparantie is heel belangrijk voor het vertrouwen van de spelers.

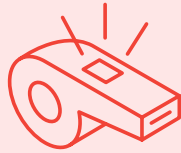
SPELREGELS

Bij loterijen bevordert het toeval ook de solidariteit. Als de winnaars beseffen dat ze geen enkele persoonlijke verdienste aan hun winst hebben, zullen ze zich makkelijker edelmoedig opstellen. Ze zijn er zelfs trots op dat ze hun winst kunnen delen om belangrijke goede doelen te steunen die het collectief welzijn bevorderen. Een loterij wordt op die manier een middel om een band te smeden tussen personen: zij nemen deel aan een collectieve

actie die het welzijn van de hele Belgische bevolking ten goede komt.

Tot slot is het zo dat het toeval, dat fundamenteel is voor loterijen sinds ze in 1441 in Brugge werden uitgevonden, op het gelijkheidsdenken steunt en een ode brengt aan de onvoorspelbaarheid. Wie het toeval erkent, erkent ook gelijke kansen voor alle mensen, los van hun sociale status, afkomst of individuele capaciteiten.

BUITENSPEL

Op de kansspelmarkt wordt alles in het werk gesteld om de indruk te geven dat een speler het resultaat van een kansspel kan bepalen of beïnvloeden.

Bekende influencers en ex-sportlui bezorgen spelers statistieken en tips om de volgende weddenschap zogenaamd niet te verliezen.

Gokautomaten houden op zich al een groot risico in, terwijl de resultaten ervan normaal voor 100% door het toeval zijn bepaald. Toch zien we dat er dagelijks toernooien plaatsvinden waarbij spelers worden gerangschikt op basis van hun speelgedrag.

Zowel in de fysieke als online speelhallen komen vooral 'dice games' voor, die uiterst verslavend zijn. Dit is een vrijwel exclusief Belgisch fenomeen. De spelers moeten voortdurend keuzes maken, wat de illusie versterkt dat ze controle over het spel hebben.

DE ESSENTIE

Door het toeval centraal te stellen in haar werking garandeert de Nationale Loterij dat haar spelen integer en eerlijk verlopen. Ze garandeert elke speler dezelfde winstkansen, zonder externe beïnvloeding.

Het toeval, dat strikt wordt gecontroleerd door middel van onafhankelijke audits, versterkt de transparantie en het vertrouwen dat de spelers in de Nationale Loterij hebben.

Door het toeval te erkennen als de basis voor gelijke kansen voor iedereen, brengt de Nationale Loterij mensen bovendien samen rond een collectieve actie die belangrijke goede doelen steunt voor het welzijn van de Belgische samenleving.

VASTBESLOTEN OM NIET IEDEREEN TE LATEN SPELEN

Veel spelers doen af en toe mee met een spel van de Nationale Loterij, met een bescheiden inzet. Spelen moet altijd leuk blijven en mag nooit verslavend worden. Als Nationale Loterij kiezen wij duidelijk voor preventie en bestrijden wij kansspelsverslaving. "Het spel te veel" mag bij ons niet. Ook niet als je er zelf voor zou willen kiezen.

De Nationale Loterij heeft een duidelijke missie, die is opgenomen in onze beheersovereenkomst met de Belgische staat:

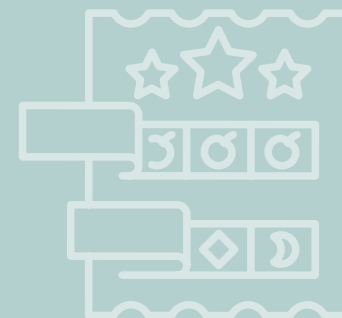
De Nationale Loterij dient het spelgedrag in België doelgericht te kanaliseren en spelplezier te verschaffen aan een brede groep mensen door recreatieve spelen aan te bieden. Om die reden dient de Nationale Loterij het marktleiderschap inzake aantal spelers te behouden. Veel spelers die spelen voor kleine bedragen dienen het ethisch uitgangspunt voor de Nationale Loterij te zijn. De Nationale Loterij verbindt zich ertoe actief en autonoom bij te dragen tot de preventie en bestrijding van gokverslaving.

Als Nationale Loterij hebben we de plicht om spelers naar spelen met een lager verslavingsrisico toe te leiden door middel van een aantrekkelijk en verantwoord spelaanbod. We moeten ook een veilige en gecontroleerde spelomgeving creëren die spelers beschermt tegen het ontwikkelen van een gokverslaving.

"Het spel te veel" mag je bij ons niet spelen.

Ook nu nog worden er in de kansspelsector te weinig maatregelen genomen om spelers te beschermen tegen het ontwikkelen van een gokverslaving. Zelfs het tegendeel is waar: spelers die risicogedrag vertonen, worden vaak aangemoedigd om te blijven spelen. Ze krijgen dus geen hulp om het kalmer aan te doen of paal en perk te stellen aan hun problematische gedrag. Een speler heeft momenteel maar één mogelijkheid: zich laten uitsluiten via de EPIS-lijst, uit eigen beweging of door derden. Maar de speler, zijn omgeving en de samenleving hebben dan vaak al onomkeerbare schade opgelopen.

SPELREGELS

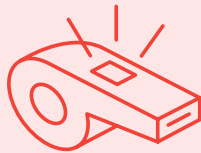
In plaats van spelers zonder bescherming bloot te stellen aan risicovolle kansspelen en ze zonder begeleiding uit te sluiten wanneer ze een verslaving ontwikkelen, kiezen wij resoluut voor preventie.

Volgens ons mogen de spelers en de hele Belgische bevolking nooit zonder bescherming worden blootgesteld aan hoge kansspelrisico's. We hanteren een nultolerantie ten aanzien van dwangmatig spelen.

Op paternalistische wijze leggen we beperkingen op twee niveaus op: het spel en de spelomgeving.

We kiezen er enerzijds expliciet voor om de Belgische bevolking en onze spelers niet bloot te stellen aan kansspelen die een te hoog verslavingsrisico inhouden. We nemen geen spelen in ons aanbod op die door wetenschappelijke scoringtools als zeer risicovol zijn beoordeeld (zie regel 7). Anderzijds bieden we alleen spelen in een veilige

BUITENSPEL

Waarom geloven we bij de Nationale Loterij niet in EPIS?

EPIS staat symbool voor een falend kansspelbeleid. Dit "Excluded Persons Information System" is in 2004 in het leven geroepen door de Kansspelcommissie. Oorspronkelijk diende de database voor het registreren van personen in bepaalde beroepen (deurwaarders, notarissen, magistraten) die niet mogen deelnemen aan kansspelen (casino's, speelhallen en sportweddenschappen). Deze beroepen zijn uitgesloten wegens hun rol in de samenleving en om te garanderen dat ze financieel en professioneel onafhankelijk blijven. Door deel te nemen aan kansspelen zouden ze zichzelf kunnen blootstellen aan belangenconflicten, chantage en andere criminele fenomenen in verband met kansspelen.

en gecontroleerde omgeving aan. In elk verkoopkanaal nemen we maatregelen om ongelimiteerd spelgedrag tegen te gaan. Het kan gaan om "mystery shopping"-controles, doorgedreven bewustmaking in onze fysieke verkooppunten en zelfs strikte speellimieten die spelers op ons digitaal platform in geen

Preventie van kansspelverslaving staat al geruime tijd centraal in ons beleid.

Door de exponentiële groei van de private online kansspelmarkt sinds 2010 is het aantal personen dat zichzelf vrijwillig uitsluit elk jaar toegenomen. Eind 2023 hadden 50 000 mensen zichzelf uitgesloten wegens verslavingsproblemen of werden ze door derden uitgesloten. Dat is vrijwel een verdrievoudiging op 10 jaar tijd! Deze cijfers tonen aan dat het kansspelbeleid in België de laatste jaren faalt.

Spelers op de Belgische kansspelmarkt worden al geruime tijd naar verslaving gedreven door het overmatige aanbod

geval mogen overschrijden (zie regel 8). Het preventiebeleid van de Nationale Loterij werkt en kan als voorbeeld dienen voor de hele kansspelsector. Met deze maatregelen beschermen we de spelers en houden we ze uit de spiraal van overmatig spelgedrag. We sluiten spelers uit vóór ze verslaafd worden aan kansspelen.

van zeer risicovolle spelen zonder duidelijk reglementair kader, door extreme promotie- en klantentrouwprogramma's en door het gebrek aan bindende speellimieten die spelers helpen om hun spelgedrag binnen de perken te houden.

Een beleid dat spelers alleen maar uitsluit als er al schade is aangericht, zoals EPIS, is ontoereikend. Om spelers te beschermen moet je alles in het werk stellen om te voorkomen dat ze verslaafd worden, zodat uitsluiting eigenlijk nooit nodig is. De Nationale Loterij doet dit.

DE ESSENTIE

In het kader van haar kanalisatieopdracht gaat de Nationale Loterij een relatie aan met de hele volwassen bevolking. Ze doet dit met haar aanbod van laag-risicospelen in een beveiligde en gecontroleerde omgeving. Wij bieden geen spelen met een hoog verslavingsrisico aan.

In elk verkoopkanaal creëren we voor al onze spelers een gecontroleerde spelomgeving die overmatig spelen onmogelijk maakt. De Nationale Loterij geeft voorrang aan preventie, met verplichte speelbeperkingen en begeleiding van de spelers. Zo voorkomen we dat ze buitensporig gedrag ontwikkelen.

GEEN SPELEN MET HOOG VERSLAVINGSPOTENTIEEL

De Nationale Loterij mag, kan en wil geen enkel spel met een te hoog verslavingsrisico aanbieden.

Deze maatregel sluit aan bij ons algemeen streven naar verantwoord spel, om iedereen een veilige spelervaring te garanderen. Hiervoor zetten we twee erkende analysetools in: Serenigame en Gamgard. Ze stellen ons in staat om elk nieuw spel vóór de lancering ervan nauwgezet te beoordelen.

Serenigame Deze tool is door het Franse bedrijf FDJ specifiek voor loterijspelen ontwikkeld. De analyse steunt op vijf criteriasets, zoals het speltempo, de illusie die de speler heeft dat hij controle uitoefent, de aansporing om opnieuw te spelen, de aantrekkelijkheid van de winst en de spelomgeving.

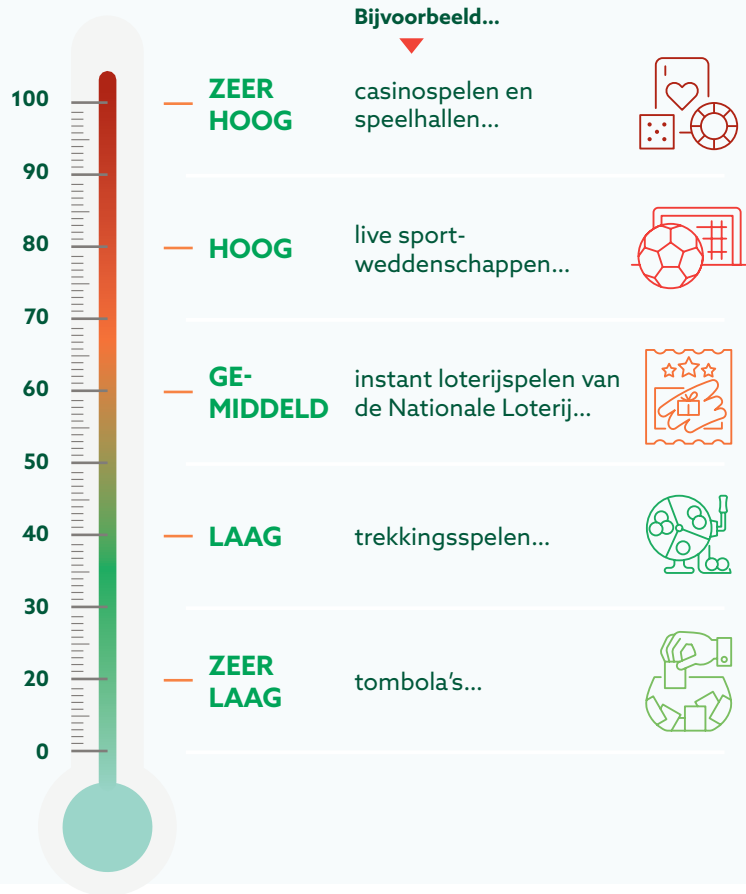
Gamgard Deze wetenschappelijke tool is ontwikkeld door een team internationale experts in verantwoord spel. Ze maken gebruik van een wereldwijde database om de risicograad van een spel voor kwetsbare spelers te bepalen.

Op basis van de resultaten van deze analyses stellen we **voor elk spel een 'impact sheet' op, die het risiconiveau en eventuele probleemaspecten aangeeft.**

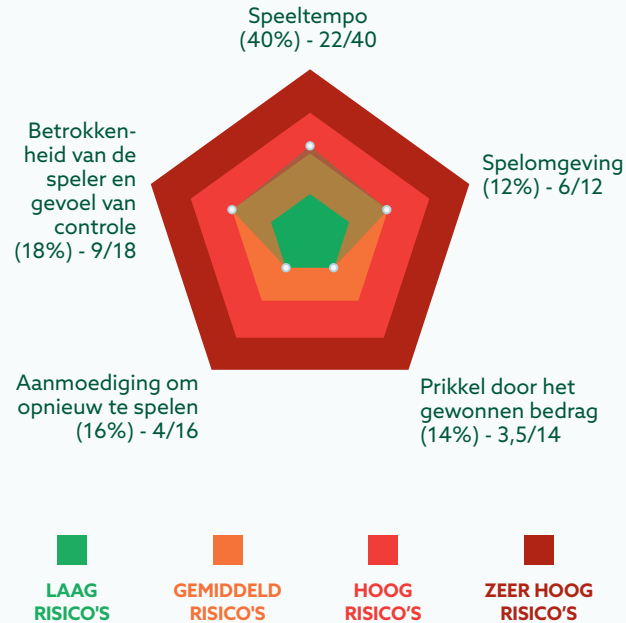
Daarna leggen we de analyseresultaten ter goedkeuring voor aan het directiecomité van de Nationale Loterij en aan de Hoge Raad voor Ethiek van Loterij- en Kansspelen. Dit is een onafhankelijke organisatie van erkende deskundigen op diverse domeinen: verantwoord spel, psychologie en sociologie.

- **Groen:** Het spel houdt geen enkel risico in en de Raad gaat akkoord zonder bijkomende vragen.
- **Geel:** Het spel vormt geen groot risico, maar de Raad kan vragen om het gedrag van de spelers na 6 tot 9 maanden te analyseren.
- **Rood:** Het spel heeft een te hoog verslavingsrisico en mag niet worden verkocht.

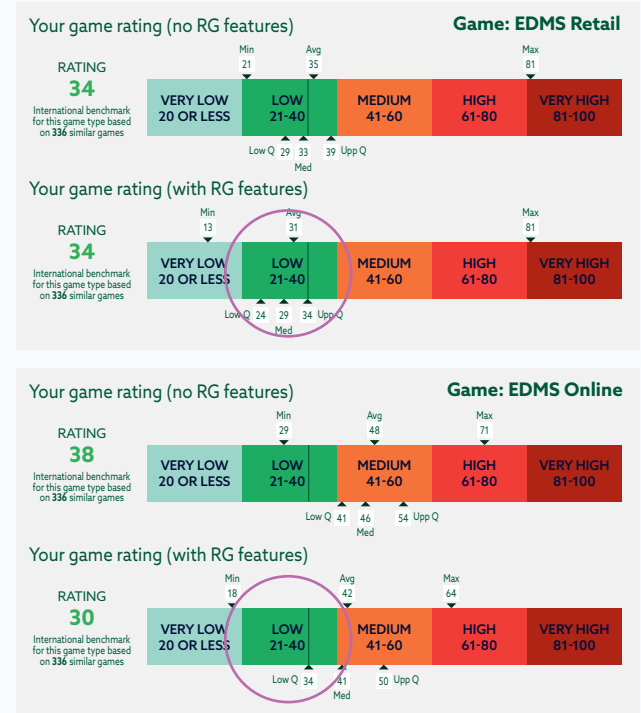
SCORING VAN DE SPELEN

STRIKTE RISICOANALYSE VAN ELK SPEL VÓÓR DE VERKOOP ERVAN

Euro-Millions Online (44,5)

Elk spel dat in aanmerking komt voor verkoop wordt vooraf beoordeeld met twee wetenschappelijk erkende analysemethoden: GamGard et SereniGame. Ze bepalen het risico van het spel en schatten het verslavingspotentieel in, zodat de risico's kunnen worden beperkt.

RISICOBEPALENDE ELEMENTEN

FREQUENTIE VAN SPELMOMENTEN

Geldspelen bieden vaak frequent momenten aan en stimuleren spelers om vaker te spelen.

BETALINGSGEMAK

Eenvoudige betaalmethodes zetten aan tot impulsieve en overmatige uitgaven.

OMVANG VAN DE JACKPOT

Een grote jackpot trekt spelers aan, ook al zijn de winstkansen klein.

OMVANG VAN VARIABLE/ VASTE INZETTEN

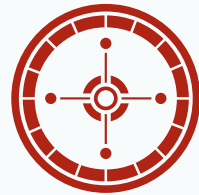
Flexibele inzetbedragen kunnen grote verliezen met zich meebrengen.

TOEGANKELIJKHEIDS-REGELS

Het verslavingsrisico stijgt als geldspelen gemakkelijk toegankelijk zijn.

MEERDERE INZETTEN MOGELIJK

Spelers zijn geneigd meer uit te geven als ze op verschillende spelen tegelijk kunnen inzetten.

RETURN-PERCENTAGE

Het uitbetalingspercentage van de winst wekt de illusie van winst op lange termijn.

ILLUSIE DAT JE ALS SPELER CONTROLE HEBT

Spelers die ten onrechte denken dat ze het resultaat kunnen beïnvloeden, spelen meer.

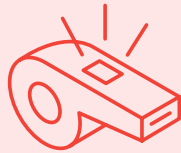

SPELREGELS

We gebruiken niet alleen externe analyse-instrumenten, maar volgen ook het werk op de voet van nationale en internationale experts inzake verslaving en verantwoord spel. We analyseren wetenschappelijke studies en publicaties om op de hoogte te blijven van recente ontwikkelingen in het begrijpen en voorkomen van risicovol spelgedrag.

Als dat nodig blijkt, vragen we specifieke studies aan over de risico's van bepaalde speltypes of sommige bevolkingssegmenten. Deze studies geven ons een beter inzicht in de verslavingsmechanismen en stellen ons in staat om nog meer gerichte preventiemaatregelen te ontwikkelen.

BUITENSPEL

In het huidige Belgische kansspelandschap leveren de grondige analyses met de GamGard-methodologie een verontrustende vaststelling op: geen enkel spel van de private goksector heeft een groen label en deze sector biedt dus geen volledig veilige en verantwoorde spelen.

Dit wijst op een ernstige situatie: ondanks de reglementering en de initiatieven voor verantwoord spel vormen de spelen die de private sector aanbiedt nog steeds een aanzienlijk risico voor de consumenten.

Door te focussen op de intrinsieke risico's kan het beleid worden afgestemd op de risico-intensiteit van elk gokspeltype. Dat maakt een meer genuanceerde en specifieke benadering mogelijk dan de huidige uniforme metingen die geen rekening houden met significante verschillen tussen de spelen.

Gokautomaten vormen hiervan een goed voorbeeld. Door hun intrinsieke kenmerken – veelvuldige inzetten, snelle speelcyclus en onmiddellijke resultaten – hebben ze een veel groter verslavingspotentieel voor kwetsbare spelers. Ze moeten dus strenger worden gereguleerd dan minder risicovolle spelen.

MARKTGROOTTE NAAR RISICONIVEAU

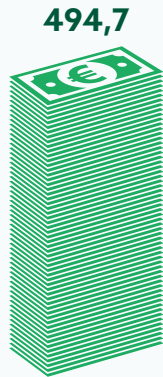
Per speltype en GGR
(in miljoenen euro's)

**ZEER LAAG
RISICO'S**

Tombola...

**LAAG
RISICO'S**

Trekkingspelen...

**GEMIDDELD
RISICO'S**

Instant loterijspelen van
de Nationale Loterij,
sportweddenschappen
(pre-event)...

**HOOG
RISICO'S**

Live sport-
weddenschappen...

**ZEER HOGE
RISICO'S**

Casinospelen,
speelhallen...

DE ESSENTIE

De Nationale Loterij
kiest resoluut voor
de ontwikkeling van
verantwoorde spelen
en gebruikt daarvoor
onafhankelijk erkende
wetenschappelijke tools
om elk nieuw product
te analyseren.

De Nationale Loterij
hanteert een compromisloze
en transparante visie op
verantwoord spel en bepaalt
het risicopercentage van
elk spel voor de speler
aan de hand van een
nauwkeurige meetschaal.

Door deze strikte aanpak
kan ze garanderen dat 0%
van haar omzet afkomstig
is van spelen die als
gevaarlijk of zeer risicovol
worden beschouwd.

LIMIETEN EN CONTROLES BESCHERMEN DE SPELERS

Een veilige spelomgeving is een noodzakelijke pijler van het preventiebeleid van de Nationale Loterij. Spelverslaving is alleen efficiënt te bestrijden in een gecontroleerde omgeving die het gedrag van de spelers nauwgezet monitort en hen voortdurend wijst op de risico's die gepaard gaan met kansspelen.

Onze spelers beschermen, vóór, tijdens en na het spel

Om spelers een veilige en gecontroleerde spelomgeving aan te bieden, ongeacht het verkoopkanaal (fysiek of digitaal), is een totaalaanpak nodig die de spelers vóór, tijdens en na het spel beschermt en bewustmaakt.

Vóór het spel

Onze spelen zijn uitsluitend bestemd voor meerderjarige Belgen. Minderjarigen mogen niet deelnemen aan spelen van de Nationale Loterij. Uit meerdere studies blijkt dat jongeren nog

kwetsbaarder zijn en makkelijker een verslaving ontwikkelen.

Sinds de lancering van ons digitaal platform in 2010 **controleren we systematisch en efficiënt de identiteit van onze spelers.** Alleen wie 18 jaar of ouder is, kan een online spelaccount aanmaken. Deze controle gebeurt onder andere door de Federale Overheidsdienst Beleid & Ondersteuning (BOSA) aan de hand van het rijksregisternummer. Zo vermijden we dat minderjarigen en spelers met slechte bedoelingen een spelaccount zouden openen met fictieve gegevens.

Bijgevolg is voor de bescherming van minderjarigen een strikte en betrouwbare identiteitscontrole absoluut noodzakelijk.

Ook in onze fysieke verkooppunten is onze boodschap duidelijk: minderjarigen mogen niet deelnemen aan spelen van

de Nationale Loterij. Deze regel is expliciet opgenomen in de overeenkomst die we met al onze distributiepartners sluiten en krijgt veel aandacht in de opleiding die we aan verkooppunten geven.

We controleren regelmatig of deze regel wordt nageleefd. We werken daarvoor samen met een onafhankelijk en gespecialiseerd studiebureau dat elk jaar meer dan 1600 verkooppunten laat bezoeken door een minderjarige "mystery shopper". De bezochte verkooppunten zijn transparant geselecteerd onder toezicht van een deurwaarder. Als een verkooppunt een product aan een minderjarige verkoopt, krijgt het onmiddellijk ter plaatse een opmerking en volgt er een financiële sanctie.

Spelers beschermen begint met hen helder en nauwkeurig te informeren. **Transparantie over de werking van de spelen, de inzet, de winstkansen en de bijbehorende risico's is een cruciale stap.**

In al onze verkoopkanalen informeren we onze spelers uitvoerig en op een toegankelijke manier over onze producten en wijzen we hen op de mogelijke risico's, waarbij we steeds benadrukken dat spelen leuk moet blijven.

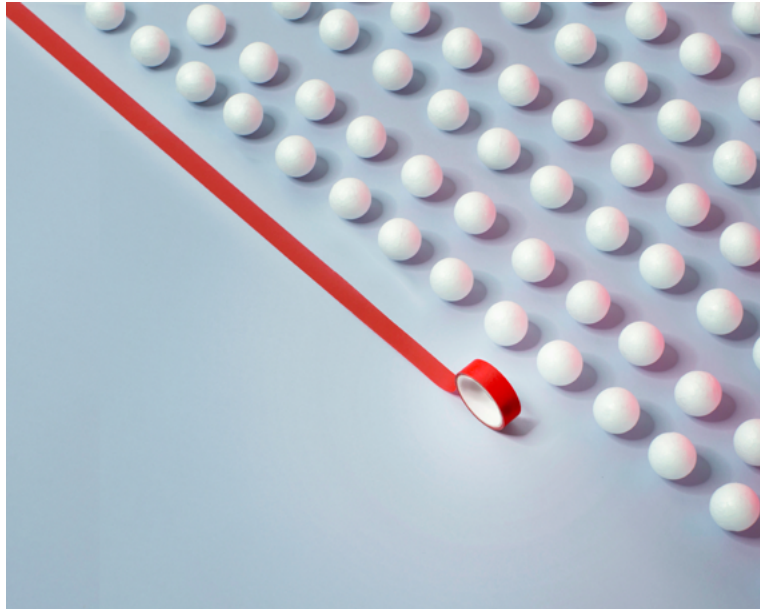

SPELREGELS

8

Tijdens het spel

Om te voorkomen dat spelers een verslaving ontwikkelen, moeten we verhinderen dat ze problematisch gedrag stellen. De Nationale Loterij treedt daarbij preventief op als een goede huisvader om elke vorm van verslaving te vermijden. Daarom leggen we op ons digitaal platform strikte en strenge speellimieten op:

- **Wekelijkse stortingslimiet**

Voor de speelrekening geldt automatisch een stortingslimiet van € 200 voor een periode van 7 opeenvolgende dagen. Een speler kan deze limiet handmatig verhogen tot maximaal € 500, maar de nieuwe hogere limiet treedt pas na een wachttijd van 14 dagen in werking.

- **Dagelijkse verlieslimiet**

Dit is het maximale verlies dat een speler op 24 uur kan lijden. Deze limiet is automatisch ingesteld op € 100 en is maximaal tot € 300 te verhogen. De nieuwe limiet wordt pas na 48 uur van kracht.

- **Beperking van het aantal e-games**

Per 24 uur kan een speler maximaal 35 e-games spelen.

- **Winstlimiet op de speelrekening**

De maximale winst die aan de speelrekening kan worden toegevoegd, bedraagt € 500. Bij een hogere winst wordt elk bedrag boven € 500 automatisch overgeheveld naar de bankrekening van de speler, zodat hij niet al zijn winst kan herinvesteren.

Al deze limieten liggen vast en zijn niet aan te passen. **Ze gelden voor al onze spelers, zonder uitzondering, en de bedragen of speellimieten kunnen niet onbeperkt worden verhoogd.** We zullen een speler nooit toestaan om zijn limieten onbeperkt te verhogen, zelfs niet als hij solvabiliteit inroept. Ook kapitaalkrachtige spelers zijn niet immuun voor een gokverslaving en de gevolgen daarvan.

Terwijl spelers op ons digitaal platform spelen, **maken we ze ook bewust van hun spelgedrag.** Als ze bijvoorbeeld een e-game aankopen, informeren we ze over het aantal e-games dat ze de voorbije 24 uur hebben aangekocht. Nadat ze een uur gespeeld hebben, onderbreken we de sessie even en vestigen we hun aandacht op hun spelgedrag.

Spelers moeten ook elke aankoop bevestigen. **Deze extra “klik” verlaagt de speelsnelheid en beperkt het risico, net zoals een reeks andere elementen van het aankoop- en spelproces.** Dit geldt onder andere voor onze digitale instant loterijspelen. Zelfs bij de kleinste aankoop krijgt de speler van ons een e-mail ter bevestiging. De speler kan op elk ogenblik zijn stortingen, inzetten en betalingen raadplegen, zodat hij meer inzicht krijgt in zijn spelgedrag.

Spelers die zichzelf tijdelijk of definitief willen uitsluiten, kunnen dat heel eenvoudig op onze website. Ze kunnen dit doen voor alle spelen of voor een bepaalde spelcategorie. Ze krijgen duidelijke uitleg over de gevolgen en implicaties van deze uitsluiting om zeker te zijn dat ze de procedure volledig begrijpen.

De Nationale Loterij streeft er ook naar om overmatig speelgedrag in haar fysieke verkooppunten te voorkomen. Zowel bij trekkings- als krasspelen ligt de nadruk op het voorkomen van overmatig spelen in onze verkooppunten. We geven onze distributiepartners regelmatig opleidingen en leren hen hoe ze gepast kunnen reageren als ze buitensporig speelgedrag opmerken.

Na het spel

Ook na het spel moeten we spelers blijven ondersteunen en informeren over problematisch speelgedrag. **We bieden ze daarvoor een zelftest aan die gebaseerd is op de Problem Gambling Severity Index (PGSI),** een wetenschappelijk onderbouwd instrument. Deze zelftest is permanent beschikbaar en makkelijk toegankelijk op de website van de Nationale Loterij. Spelers gebruiken de test

SPELREGELS

om hun spelgedrag te beoordelen aan de hand van een reeks standaardvragen. Zo kunnen ze nagaan of ze de tijd uit het oog verliezen wanneer ze spelen, of ze spelen om hun verlies te compenseren en of ze voor hun omgeving verborgen houden hoeveel ze spelen.

Afhankelijk van het resultaat van de test bezorgt de Nationale Loterij hen de contactgegevens van de hulpcentra in elk gewest, zodat ze makkelijker hulp kunnen vragen. De Nationale Loterij heeft een hulplijn (0800 14 254) ingesteld voor spelers die het

Spelers kunnen aan de hand van cijferresultaten hun spelgewoonten analyseren en proactief limieten instellen of zelfs hulp vragen.

gevoel hebben dat ze overmatig beginnen te spelen. De hulplijn biedt geen psychologische zorg, maar verwijst spelers of hun familie door naar erkende hulpcentra in hun buurt.

De Nationale Loterij spoort zelf ook vroegtijdig risicovol speelgedrag op met geavanceerde software op basis van artificiële intelligentie en ze heeft een aantal efficiënte beschermingsmaatregelen genomen. Een grondige analyse van de gedragsgegevens geeft ons inzicht in problematische trends en spelschema's. Zo zijn

BUITENSPEL

De wekelijkse vrijblijvende stortingslimiet van € 200, die in oktober 2022 bij wet werd ingevoerd, is een mislukking.

Uit de cijfers van de Kansspelcommissie blijkt dat bijna 230 000 spelers op iets meer dan een jaar hun limiet hebben geschrapt of verhoogd. Dat is trouwens kinderspel: het volstaat om het even te vragen aan de kansspeloperator. Sommige operatoren sporen de spelers zelfs al bij hun inschrijving aan om de wettelijke limiet op te heffen. Om de Belgische bevolking te beschermen tegen de gevolgen van overmatig gokken is er maar één manier: evolueren naar een systeem van vaste en algemene spellimieten per spelcategorie op alle gokwebsites, in verhouding tot de risico's die bij elk kansspeltype horen.

we beter in staat om ons beleid inzake verantwoord spel continu te verbeteren.

Diverse maatregelen zoals de verplichte identificatie en registratie van spelers, de verplichting om in België te wonen, de goklimieten die transacties en inzetten beperken, de winst die automatisch op een geregistreerde bankrekening wordt gestort, enz. maken

Wij trekken geen fraude of criminaliteit aan die soms gepaard gaan met gokspelen.

onze omgeving totaal ongeschikt voor de kwaadaardige praktijken die vaak met de goksector worden geassocieerd.

Met al deze maatregelen creëren we een veilig en verantwoord ecosysteem en maken we onszelf minder aantrekkelijk voor mensen die kansspelen willen misbruiken om geld wit te wassen of voor andere criminele activiteiten.

DE ESSENTIE

De Nationale Loterij levert grote inspanningen om een veilige spelomgeving aan te bieden, met strikte maatregelen om de spelers te beschermen en gokverslaving te voorkomen, zoals een waterdichte identiteitscontrole en verplichte speellimieten.

Ze wijst spelers actief op de risico's die gepaard gaan met kansspelen, zowel vóór, tijdens als na het spel. Ze hanteert tools die onder andere gebruik maken van artificiële intelligentie om risicogedrag op te sporen.

Met deze maatregelen wil ze niet alleen de spelers beschermen, maar ook het ecosysteem van de Nationale Loterij weinig aantrekkelijk maken voor fraude en criminaliteit.

SPELEN MET HET LAAGSTE RISICO NAAR VOREN SCHUIVEN

Heel ons beleid van verantwoord spel steunt op een onwrikbare overtuiging: al onze commerciële praktijken moeten erop gericht zijn om spelers naar de veiligste spelopties te leiden. De Nationale Loterij is vastbesloten om spelgedrag te bevorderen dat het verslavingsrisico minimaliseert. Die missie nemen we bijzonder ernstig, omdat ze aansluit bij ons engagement om spelers te beschermen en problematisch speelgedrag te beperken.

Onderscheid maken tussen spelen met een laag en een gemiddeld risico

Bij het beoordelen en classificeren van kansspelen moeten we uitgaan van hun verslavingsrisico (regel 7).

Door hun aard, tempo of structuur zullen spelen met een laag risico de kans verlagen dat de speler een verslaving ontwikkelt. Naarmate een spel risicovoller wordt, neemt de kans op dwangmatig gedrag toe.

Wij hebben een duidelijk doel: spelers van de meest risicovolle spelen wegleiden naar minder risicovolle spelopties.

Ons spelaanbod bestaat voornamelijk uit trekkings- en krasspelen, die worden beschouwd als spelen met een laag tot gemiddeld verslavingsrisico. Daarnaast bieden we ook een klein assortiment online instant loterijspelen aan (matig risico).

Sportweddenschappen, die als risicovoller worden beoordeeld, biedt de Nationale Loterij via haar aparte filiaal Scoore aan.

Concrete maatregelen om spelen met een laag risico te promoten

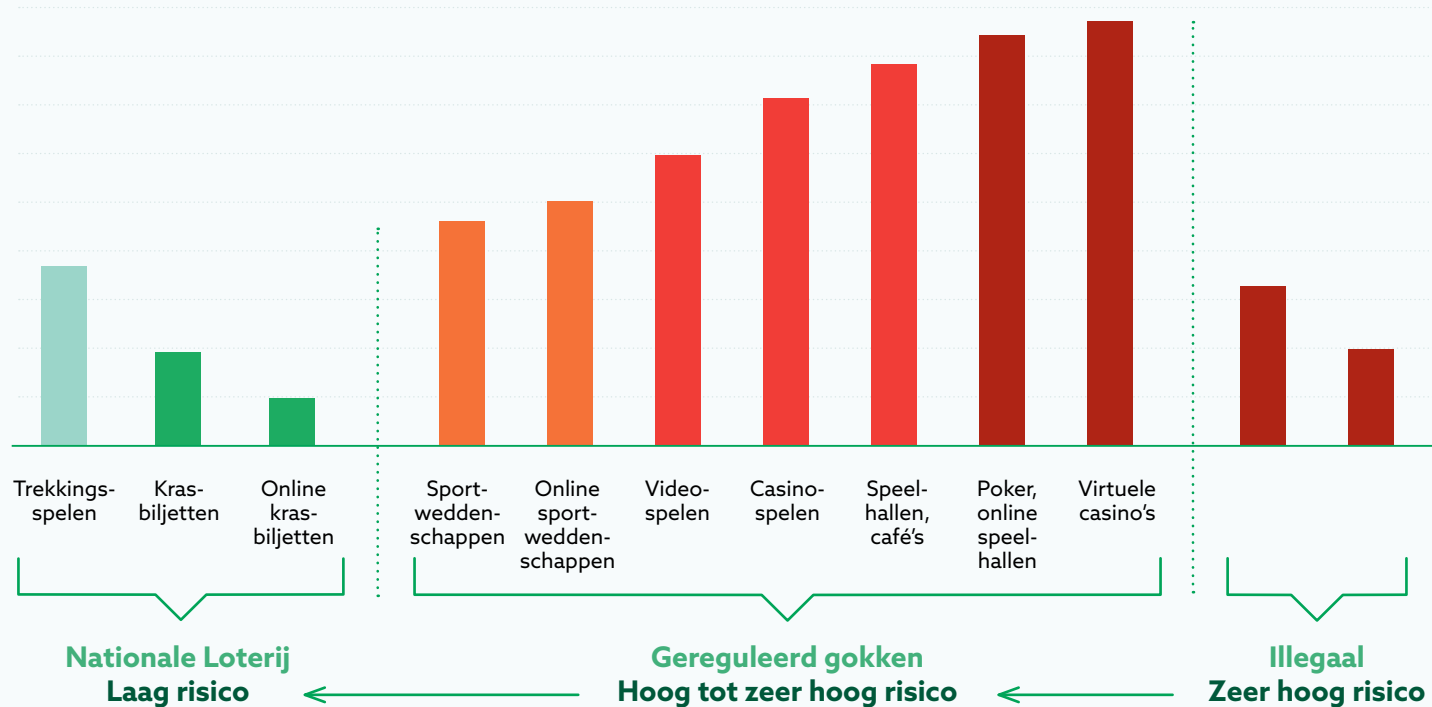
Aangepaste reclamestrategieën

We zetten grootschalige reclamecampagnes op voor onze trekkingsspelen en maken gebruik van massamedia om een ruim publiek te bereiken.

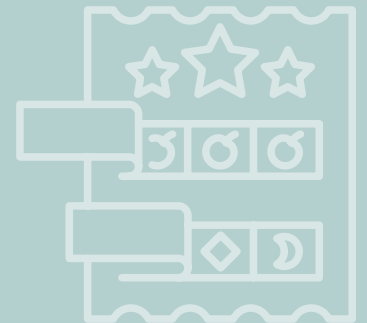
Daar staat tegenover dat we de reclame voor onze instant loterijspelen strikt beperken en alleen online verspreiden. We promoten ze bewust niet via de

DE KANALISATIEMISSION VAN DE NATIONALE LOTERIJ

Spelers van de meest risicovolle spelen naar de minder risicovolle spel mogelijkheden van de Nationale Loterij leiden.

Bron : de Bruin, D.E. (2018). Evaluatieve studie van het verslavingspotentieel van Belgisch gokken.

SPELREGELS

traditionele, algemene media met een groot bereik zoals tv, radio en pers.

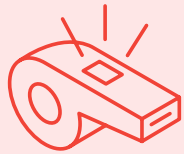
Extra maatregelen voor meer risicovolle spelen

Voor onze instant games geldt een strikte gedragscode omdat ze meer risico inhouden. De gedragscode bevat een aantal strikte regels voor verantwoord gebruik van instant games. Een van de belangrijkste regels is de risicolimiet, die bepaalt dat we een instant game niet op de markt brengen als de risicoscore hoger ligt dan 70 volgens Gamgard of

53 volgens Serenigame. Bovenop deze limiet leggen we beperkingen op met betrekking tot de minimale duur van de spelen, de grafische elementen en de spelnamen.

Bovendien is het uitbetalingspercentage (het percentage van de inzet dat als winst naar de speler gaat) beperkt tot 75 procent en zijn bonussen niet toegestaan. Deze regels zijn bedoeld om de kans op dwangmatig gedrag te verkleinen en onze spelers een veiligere spelervaring te garanderen.

BUITENSPEL

Een totaalverbod op reclame voor kansspelen heeft geen zin. Het zou veel logischer zijn om de meest risicovolle spelen te verbieden.

In Frankrijk zijn bijvoorbeeld online casinospelen wettelijk niet toegelaten. Denk aan gokautomaten, roulette, blackjack en baccarat. Bovendien is in Frankrijk ook "automatisch" pokeren verboden (waarbij een machine de resultaten instant genereert).

In België zijn dergelijke spelen niet verboden. Frankrijk is dus voorstander van een restrictieve aanpak van online kansspelen – casinospelen zoals gokautomaten en roulette zijn er verboden –, terwijl bepaalde speltypes wel zijn toegelaten, maar onder strikte voorwaarden. Met deze strategie willen onze zuiderburen het verslavingsrisico beperken en een veiliger kader voor gokpraktijken bieden.

SPELLIMIETEN

Elk jaar stuiten een aantal spelers op de limieten.

97,62%

is nog nooit tegen een limiet aangelopen.

Herinnering aan maximale limieten

- €500 storting per periode van 7 dagen
- 35 instant games per 24 uur
- Verlieslimiet van €300 per 24 uur

0,01%

is minstens één keer op elk van de drie limieten gestuit.

2,38%

is minstens één keer op een limiet gestuit.

Controle en opvolging van het spelgedrag

We analyseren voortdurend gegevens over het spelgedrag van spelers om trends bloot te leggen en onze praktijken aan het risiconiveau aan te passen. **Geavanceerde technologieën zoals artificiële intelligentie stellen ons in staat om vroegtijdig risicovol spelgedrag op te sporen en beschermingsmaatregelen in te voeren die in verhouding staan tot het waargenomen risico.** Zo gebruiken we gerichte communicatie om probleemgokkers op hun gedrag te wijzen, leggen we specifieke beperkingen op zoals een verbod op nachtelijk spelen en passen we ons spelaanbod aan om de risico's te beperken. Deze aanpak, die rekening houdt met de ernst van het risico, zorgt ervoor dat de beschermingsmaatregelen zijn afgestemd op de ernst van het gedetecteerde gedrag. Zo garanderen we een veiligere en meer verantwoorde spelervaring voor alle spelers.

DE ESSENTIE

De Nationale Loterij streeft ernaar om spelers naar minder risicovolle spelopties te leiden. Om het verslavingsrisico te minimaliseren past ze haar commerciële en reclame-initiatieven aan.

Ze deelt haar spelen in volgens hun risiconiveau en past strikte maatregelen toe, zoals speellimieten voor instant loterijspelen, om onverantwoord spelgedrag te beperken.

Door het gedrag van de spelers continu te analyseren slaagt de Nationale Loterij erin om haar beschermingsstrategieën te verfijnen en zo een veilige en verantwoorde spelomgeving te garanderen.

400 MEDEWERKERS ZETTEN ZICH IN VOOR VERANTWOORD SPEL

De 400 medewerkers van de Nationale Loterij stellen alles in het werk om spelers te beschermen en verantwoord spel te promoten. Door elke medewerker en elk verkooppunt grondig op te leiden, garanderen we dat consumenten niet alleen voor onze spelen kiezen omdat ze aantrekkelijk en van hoge kwaliteit zijn, maar vooral omdat ze veilig zijn. Dankzij onze gezamenlijke inspanningen is elk aspect van ons spelaanbod ontwikkeld om onze spelers te beschermen en een gezonde, verantwoorde spelomgeving te bevorderen.

Werknemers opleiden en bewustmaken

Sinds 2010 krijgen al onze medewerkers uitgebreiden opleidingen over verantwoord spel en informatiebeveiliging. Deze verplichte trainingen, die elke maand worden gegeven, omvatten zowel fysieke sessies als e-learningmodules met evaluatietoetsen. Sinds 2020 hebben we die aanpak uitgebreid met maandelijkse bewustmakingsmodules die toegankelijk zijn via ons intranet, om ervoor te zorgen

dat elke medewerker steeds geïnformeerd en waakzaam blijft.

De continu aangeboden bewustmakingssessies maken deel uit van het jaarlijkse collectieve bonusplan, dat gelinkt is aan het behoud van de certificaten van de European Lotteries Association en de World Lottery Association. Werknemers zijn dus verplicht om deze opleidingen te volgen en de resultaten hebben rechtstreeks invloed op de collectieve bonussen.

Verkooppunten opleiden

De verkooppuntopleidingen zijn een essentiële pijler van ons verantwoord spelbeleid. **Een verkooppunt mag onze spelen pas verkopen na een grondige opleiding door gespecialiseerde opleiders van de Nationale Loterij.** Deze opleidingen zijn cruciaal om te garanderen dat onze partners goed zijn ingelicht over verantwoorde spelpraktijken en de veiligheid van spelers.

Al onze opleidingen zijn gratis en zo vaak beschikbaar als nodig voor elk verkooppunt. Zo zorgen we ervoor dat alle betrokkenen over grondige en voortdurend geactualiseerde kennis van de beste praktijken beschikken.

Verkooppunten kunnen een variabele commissie verdienen die afhankelijk is van een aantal doelstellingen en die deel uitmaakt van ons vergoedingssysteem. Voorbeelden van doelstellingen zijn opleidingen volgen over verantwoord spel en informatie verstrekken over hulplijnen voor spelers. Het systeem houdt ook rekening met de regelmatige deelname aan bewustmakingscampagnes om het publiek te informeren over de risico's van gokverslaving en om gezond speelgedrag te promoten.

SPELREGELS

10

Deze continue opleiding en bewustmaking versterken ons kader voor verantwoord spel. Ze maken van alle verkooppunten ambassadeurs van ons engagement voor de veiligheid en het welzijn van onze spelers.

Code voor ethische en verantwoorde reclame voor de Loterij en haar partners

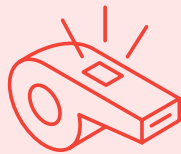
De Nationale Loterij is vastbesloten om eerlijk en veilig spel te promoten door een code voor ethische en verantwoorde reclame te omarmen. Deze strikte code werd uitgewerkt om het verlangen om te spelen te kanaliseren naar gezond en verantwoord speelgedrag. Spelers informeren, overmatig spelen voorkomen en minderjarigen beschermen staan daarbij centraal.

De reclamecode is een formele verbintenis van de Nationale Loterij die ook al onze partners moeten volgen (reclamebureaus, reclameregies, enz.). Ze bepaalt hoe onze reclameboodschappen worden ontwikkeld, uitgevoerd en verspreid. Het doel moet telkens zijn om een volwassen publiek transparant en eerlijk te informeren en sensibiliseren.

Elke reclameboodschap wordt zorgvuldig opgesteld om spelen als ontspannend voor te stellen, de reële winstkansen te verduidelijken en elke suggestie te vermijden dat meespelen iemands financiële problemen zou kunnen oplossen.

De uitvoering en naleving van deze reclamecode worden gecontroleerd door de Jury voor Ethische

BUITENSPEL

Spelersbescherming en verslavingspreventie zijn belangrijke waarden die niet altijd worden meegegeven aan medewerkers in de kansspelsector.

We zien regelmatig vacatures verschijnen voor VIP-managers of Customer Relationship Managers bij kansspeloperatoren die actief zijn op de Belgische markt. Deze VIP Managers hebben vooral tot taak om potentiële VIP-spelers op te sporen en hen levenslang gegarandeerde inkomsten voor de operator te laten opbrengen.

Praktijken inzake Reclame (JEP). Dit is een garantie dat alle communicatie aan de hoogste ethische normen voldoet. Door deze code te omarmen, tonen de Nationale Loterij en haar partners dat ze vastbesloten zijn om een veilige, ethische en verantwoorde spelomgeving te promoten en spelers te beschermen en dat ze de geloofwaardigheid en integriteit van onze reclameactiviteiten willen garanderen.

Gecertificeerd engagement

Sinds december 2010 is de Nationale Loterij de trotse houder van het "Responsible Gaming"-certificaat van de European Lotteries Association, een erkenning die elke drie jaar wordt vernieuwd na strenge audits. Dit certificaat getuigt van onze voortdurende inzet om een veilige en ethische spelomgeving te handhaven.

De verkooppunten en winsten van de spelers leveren rechtstreeks en onrechtstreeks veel banen op.

De bijdrage van de Nationale Loterij aan jobcreatie

De Nationale Loterij speelt een belangrijke rol in het creëren van jobs. Volgens een studie van de ULB uit 2019 zou het om tussen de 4000 en 5000 jobs gaan. Deze bijdrage is het gevolg van verschillende factoren: rechtstreekse activiteiten van het bedrijf, uitgekeerde subsidies, commissies voor de verkooppunten

en winsten die aan de spelers worden uitgekeerd. Vooral de verkooppunten vormen belangrijke bronnen van rechtstreekse en onrechtstreekse werkgelegenheid. Deze dynamiek toont aan dat de Nationale Loterij niet alleen een drijvende kracht in de kansspelsector is, maar ook de economie stimuleert door duizenden banen te creëren en zo de lokale economische stabiliteit en groei te ondersteunen.

DE ESSENTIE

Omdat spelersbescherming een kernopdracht van de Nationale Loterij is, geeft ze haar medewerkers en verkooppunten een grondige opleiding om veilig en verantwoord spel te bevorderen. Haar inspanningen hiervoor omvatten ook de toepassing van een code voor ethische reclame.

Deze staat garant voor transparante communicatie die duidelijk is over de gokrisico's en -limieten. Terwijl de Nationale Loterij grote inspanningen levert om verslaving te voorkomen en ethische normen te hanteren die door erkende organisaties worden gecertificeerd, levert ze ook een bijdrage aan de Belgische economie door duizenden banen te creëren.

Een instituut van vertrouwen

90 jaar na haar oprichting is de Nationale Loterij uitgegroeid tot dé referentie inzake transparant en verantwoord spel. Ze geniet bovendien het vertrouwen van de bevolking. In de loop van de decennia heeft ze immers een unieke expertise ontwikkeld. Door haar onaflaatbare inzet voor verantwoord spel slaagt ze erin spelplezier en veiligheid te combineren en alle spelers een onberispelijke spelervaring te garanderen.

De Nationale Loterij hanteert een strikt referentiekader met te ondernemen acties en de nodige beschermingsstandaarden. Het omvat ook operationele aanbevelingen en goede praktijken die voldoen aan de meest veeleisende en vooruitstrevende normen in de sector.

Dit kader zou kunnen dienen als inspiratie voor de ontwikkeling van een coherent en verantwoord spelbeleid op nationaal niveau. Zo'n regulering zou nog meer voordelen bieden dan spelersbescherming, zoals het bestrijden van fraude en witwassen en het bevorderen van een gezonde en verantwoorde spelcultuur.

Maar woorden alleen volstaan niet: er zijn concrete en daadkrachtige acties nodig om deze sector doeltreffend te reguleren. De Nationale Loterij is bereid om het voortouw te nemen, haar expertise te delen en samen te werken met regulatoren en operatoren om verantwoorde spelpraktijken op nationaal niveau te implementeren.

15 aanbevelingen ✓ voor verantwoord spel

- ☐ **Alleen** wie zich in België bevindt, kan spelen. Wie online wil spelen, moet zich registreren via zijn rijksregisternummer. Geen duistere kopie van een paspoort.
- ☐ **Geef** het toeval absolute voorrang, met een transparant lotenplan en zonder duistere algoritmen.
- ☐ **Communiceer** transparant over alle spelreglementen, in de taal van de spelers en laat de spelers de reglementen uitdrukkelijk goedkeuren.
- ☐ **Stuur** spelers bij elke deelname een aankoopbevestiging en/of een ontvangstbericht.
- ☐ **Meet** het risico dat bij elk spel hoort.
- ☐ **Verbied** spelen met een hoog risico op kansspelverslaving.
- ☐ **Bepaal** een absolute wekelijkse stortingslimiet die niet kan worden gewijzigd.
- ☐ **Bepaal** een absolute verlieslimiet die niet kan worden overschreden.
- ☐ **Bepaal** een absolute daglimiet voor het aantal deelnames aan spelen.
- ☐ **Beperk** de ondernemerslogica van aandeelhouders die enkel op winst uit zijn en verhoog de financiële bijdrage aan de samenleving.
- ☐ **Voer** een verplichte opleiding voor verkooppunten en personeel in.
- ☐ **Sluit** alle obscure transacties uit. Op een speelrekening mag niet zomaar onbeperkt geld kunnen geparkeerd worden.
- ☐ **Beperk** reclame-uitgaven tot 5% van de brutomarge.
- ☐ **Laat** niet toe dat kwetsbare spelers commercieel worden benaderd.
- ☐ **Schaf** elke speciale "VIP"-status van spelers af.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Olivier Alsteens

LAY-OUT

NewsMaster

FOTORECHTEN

Nationale Loterij - iStock

Nationale Loterij,
N. V. van publiek recht
Belliardstraat 25-33
1040 Brussel

© Nationale Loterij, 2024